

ชีวประวัติและผลงานวรรณกรรมของ สันต์ ท. โกมลบุตร

นาง ศรีวิภา จรุงโรจน์ ณ อยุรยา

004940

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2520

LIFE AND LITERARY WORKS OF SANTA T. KOMOLABUTRA

Mrs. Srivipa Charoonroj na Ayudhaya

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Library Science

Graduate School

Chulalongkorn University

1977

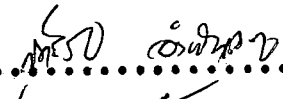
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของ การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

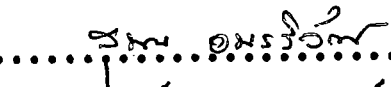

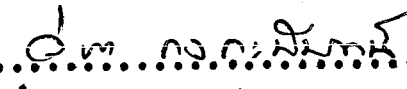
.....
(ศาสตราจารย์ ดร.วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ)

คณบดี

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ สุทธิลักษณ์ อ่ำพันวงศ์)

.....กรรมการ
(ศาสตราจารย์ สุน อมรวีวัฒน์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิภา กงกระสันท์)

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ศาสตราจารย์ สุน อมรวีวัฒน์

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง ชีวิตประวัติและผลงานวรรณกรรมของ นาย สันต์ ท.โกมลบุตร
โดย นาง ศรีวิภา จรุงโรจน์ ณ อยุธยา
แผนกวิชา บรรณารักษศาสตร์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ชีวประวัติและผลงานวรรณกรรมของ นายสันต์ ท. โกลมบุตร

ชื่อ นางศรีวิภา จรุงโรจน์ ณ อยุธา

แผนกวิชา บรรณารักษศาสตร์

ปีการศึกษา 2519

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาค้นคว้าชีวประวัติและผลงานวรรณกรรมของนายสันต์ ท. โกลมบุตร ตามหลักวิชาการวรรณกรรมวิจารณ์และการคัดเลือกหนังสือดีสำหรับห้องสมุด เพื่อให้เข้าใจถึงชีวิตและผลงานของเขา ในด้านวรรณคดี และวิธีการที่ใช้ในการสร้างสรรค์งานวรรณกรรมแต่ละประเภท ตลอดจนลักษณะเด่นของเขาในด้านที่เกี่ยวกับการใช้ภาษาสำนวน อารมณ์ขัน และโดยเฉพาะด้านความสามารถในการใช้ภาษาสำนวนแปลสารคดีเชิงประวัติศาสตร์จากภาษาฝรั่งเศสฉบับสำนวนเก่าร่วม 300 ปี

วิธีดำเนินการวิจัยมีดังนี้ 1. ศึกษาและค้นคว้าจากหนังสือ นิตยสารและเอกสารอื่น ๆ ที่ลงพิมพ์เรื่องราวว่าด้วยชีวประวัติและผลงานวรรณกรรมของ สันต์ ท. โกลมบุตร 2. ศึกษาแนวทางวิเคราะห์และวิจัยจากตำราวิชาการวรรณกรรมวิเคราะห์และวรรณกรรมวิจารณ์ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ และจากวิทยานิพนธ์ฉบับที่วิจัยเกี่ยวกับหัวเรื่องเดียวกัน 3. สัมภาษณ์นายสันต์ ท. โกลมบุตร และบุคคลที่เกี่ยวข้อง 4. วิเคราะห์ผลงานของ สันต์ ท. โกลมบุตร ประเภทนวนิยายและเรื่องสั้น ด้วยการใช้วิธีการเขียนอธิบายเป็นความเรียง 4 ด้านคือ

4.1 ด้านลักษณะการประพันธ์ 4.2 ด้านทัศนคติและมโนธรรม 4.3 ด้านประเพณีปัญหา 4.4 ด้านลักษณะรูปเล่มและคุณภาพในการพิมพ์

วิเคราะห์ผลงานด้านสารคดี 4 ด้านด้วยกัน คือ 4.5 ด้านเนื้อหาสาระ 4.6 ด้านทัศนคติและมโนธรรม 4.7 ด้านประเพณีปัญหา และ 4.8 ด้านลักษณะรูปเล่มและคุณภาพในการพิมพ์

วิเคราะห์ผลงานแปล 4 ด้านด้วยกันคือ 4.9 ด้านความรู้และความสามารถ
 ของผู้แปล 4.10 ด้านความเหมาะสมในการเลือกเรื่องจากฉบับภาษาเดิม 4.11 ด้าน
 ความถูกต้องในการใช้ศัพท์สำนวน 4.12 ด้านลักษณะรูปเล่มและคุณภาพในการพิมพ์

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า งานของ สันต์ ท. โกมลบุตร ที่มีคุณค่าต่อการศึกษาวិชา
 ประวัติศาสตร์ ได้แก่วรรณกรรมประเภทงานแปล ส่วนวรรณกรรมประเภทนวนิยายและ
 เรื่องสั้นนั้นว่าประสบความสำเร็จพอสมควร ถ้าเปรียบเทียบกับบทประพันธ์ร่วมสมัย เมื่อ
 สว่างสมัยแล้วนวนิยายและเรื่องสั้นของเขามีคุณค่าทางด้านเนื้อหาแหล่งค้นคว้าในการศึกษา
 ศิลปการประพันธ์และพัฒนาการของงานวรรณกรรมไทย ตลอดจนลักษณะบางประการของ
 สังคมไทยในช่วงระยะเวลาที่นวนิยายหรือเรื่องสั้นแต่ละเรื่องเกิดขึ้น สำหรับงานสารคดี
 ได้รับความสำเร็จพอใช้ ผู้วิจัยได้รวบรวมผลงานของเขาทั้งหมดที่รวมพิมพ์เป็นเล่มแล้ว
 และยังไม่ได้พิมพ์เป็นเล่มเท่าที่หาต้นฉบับได้ เขียนบรรณนิทัศน์ทั้ง 3 ประเภทคือ
 นวนิยายและเรื่องสั้น สารคดี และงานแปล

ผลการวิเคราะห์งานวรรณกรรมค่านวนิยายและเรื่องสั้น ปรากฏว่าด้านลักษณะ
 การประพันธ์ค่านประเทืองปัญญา ค่านทัศนคติและมโนธรรม ค่านให้ความเพลิดเพลินจรร-
 โลงใจ และมีส่วนช่วยในการสร้างและส่งเสริมวัฒนธรรม และในค่านที่ก่อให้เกิดความ
 รับผิดชอบต่อสังคมและให้มีสนิยมก็อยู่ในขั้นดี ทางด้านลักษณะรูปเล่มและคุณภาพในการ
 พิมพ์ ปรากฏว่าตัวอักษรและการพิมพ์ การจัดแบ่งเนื้อที่ และการวางรูปหน้ากระดาษอยู่
 ในขั้นดีพอใช้

สำหรับผลงานค่านสารคดี ปรากฏว่าค่านเนื้อหาสาระ ค่านประเทืองปัญญา
 ค่านทัศนคติและมโนธรรม ค่านให้ความเพลิดเพลินจรรโลงใจ มีส่วนช่วยในการสร้างและ
 ส่งเสริมวัฒนธรรม และในค่านที่ก่อให้เกิดความรับผิดชอบต่อสังคมและมีรสนิยมก็ ตลอดจน
 ลักษณะรูปเล่มและคุณภาพในการพิมพ์ อยู่ในขั้นดีพอใช้ ค่านเชิงอรรถและส่วนโยงมีปรากฏ
 บาง เป็นส่วนน้อย ส่วนอภิธานศัพท์ยังไม่ปรากฏ

ผลการวิเคราะห์งานแปล ปรากฏว่า สันต์ ท. โกมลบุตร มีความรู้ความสามารถ
 ทางด้านภาษาศาสตร์และประวัติศาสตร์อยู่ในขั้นดีมาก ด้วยหลักฐานที่เห็นได้ชัดที่สุดคือ

เขาเป็นบุตรหญิงคนหนึ่งที่ได้รับความเชื่อถือจากกองวรรณคดีและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร ให้เป็นผู้แปลเอกสารเกี่ยวกับประเทศไทยที่ชาวฝรั่งเศสบันทึกไว้ตั้งแต่สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช กรุงศรีอยุธยา

ในด้านการเลือกเรื่องจากฉบับภาษาเดิมเพื่อนำมาแปลเป็นภาษาไทย ปรากฏว่าเลือกจากฉบับที่มีคุณค่าต่อการศึกษาวิชาประวัติศาสตร์ไทย ด้านความสัมพันธ์กับประเทศในทวีปยุโรป สมัยอยุธยาและนครโกสินทร์

ด้านความถูกต้องในการใช้ศัพท์สำนวนแปล ปรากฏว่า สันต์ ท. โกมลบุตร มีความสามารถสูงในการแปล ถ่ายทอดจากภาษาฝรั่งเศสมาเป็นสำนวนภาษาไทยที่ถูกต้องเหมาะสมกับเนื้อเรื่องและกาลสมัยของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในระยะเวลาเกี่ยวกับบันทึกเอกสารแต่ละฉบับ และปรากฏว่างานแปลฉบับของ สันต์ ท. โกมลบุตร มีความถูกต้องสมบูรณ์ทั้งด้านเนื้อเรื่องและภาษาสำนวนมากกว่า งานแปลจากต้นฉบับภาษาต่างประเทศเรื่องเดียวกันของผู้แปลคนอื่น ๆ ที่เคยปรากฏมาก่อน

ด้านลักษณะรูปเล่มและคุณภาพในการพิมพ์อยู่ในเกณฑ์ดี ตัวพิมพ์ชัดเจน ภาพประกอบเข้ากับเรื่อง รูปเล่มแข็งแรงและใช้กระดาษค่อนข้างดี คุณภาพการพิมพ์และลักษณะรูปเล่มโดยทั่วไปดีกว่าการพิมพ์และลักษณะรูปเล่มของวรรณกรรมประเภทนวนิยายและสารคดี

ในด้านส่วนตัวนับได้ว่าเขาเป็นผู้ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต เขาพอใจในชีวิตที่ผ่านมาแล้ว และมีความสุขกับชีวิตในปัจจุบัน พร้อมด้วยภรรยาและบุตรธิดาที่ประกอบอาชีพเป็นหลักฐานแล้วทุกคน

Thesis Title Life and Literary Works of Mr. Santa T.
 Komolabutra.

Name Mrs. Srivipa Charoonroj

Department Library Science

Academic Year 1977

ABSTRACT

The objective of this thesis is to study the life and literary works of Mr. Santa T. Komolabutra, using the theories of literary criticism and of book selection, in order to gain more knowledge and understanding of his attitude, idea and style of writing, including his prominent in using language, idiom and humour in his works, especially his ability to translate historical records and documents from 300 year-old French into the Thai language.

The methods used in this research are as follows.

Studying from books, journals, and other documents related to life and works of Santa T. Komolabutra;

Studying the method of analysing and research from literary analysis and literary criticism textbooks, and from those thesis under the title of the related subjects.

Interviewing Mr. Santa T. Komolabutra and those who have known him.

Analysing his fictional works (novel and short-story) into 4 aspects namely; the literal component, intellectual component, attitude and value component, and the format and quality of typographic design;

Analysing his non fictional works into 4 aspects namely; the knowledge component, the intellectual component, the attitude and value component, and the format and quality of typographic design;

Analysing his translation into 4 aspects; namely; the knowledge and efficiency of the translator, the right selection of the original texts, the good command of language and idiom used in translating, the format and quality of typographic design;

The analysis of his works reveals that, the work of translation is very valuable for the study of history, His fictional work is popular among his contemporaries. When they become the literary works of the past decades, those fictions are considered as sources for studying the art of writing novel and short-story, including the Thai social traits, appeared in those works. As for his non-fictions, they are fairly succeeded. All of his works are annotated and divided into 3 subjects, namely; novels and short-stories, non-fictions, and translation.

The analysis of his novels and short-stories reveals that the literal component, the attitude and value component, the inspiration, recreation, and cultural inspiration, the social responsibility are good. The format and quality of typographic design,

the arrangement and covers are fair.

The analysis of his non-fictions reveals the knowledge and intellectual component, the attitude and value component, the inspiration recreation, and cultural inspiration, the social responsibility as well as the format and quality of typographic design are fair. There are no glossary appendix and bibliography. Footnotes and references are rare.

The analysis of his translation shows his good command of Thai and French and good knowledge of history, for he has been known as a highly qualified translator, working for the Literary and Historical Section of the Fine Arts Department, Ministry of Education. The selection of the original texts for translating is very suitable and valuable for the study of Thai history in the aspect of Thai-European Relationship in Ayudhaya and early Ratanakosint period. The using of language and idiom is highly effective, so that his Thai versions are properly suitable according to time and content of each text. Moreover it is proved that his Thai versions are more completed than those works translated before. The format and the quality of typographic design is better than those of this fictions and non-fictions.

In conclusion, he is considered one of the popular writers of his time. His past life has been satisfied as well as his happiness at present, in the warmth of his family together with sons and daughters who all successfully settled down.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จขึ้นด้วยความกรุณาของ ศาสตราจารย์ สุทธิลักษณ์
อำพันวงศ์ หัวหน้าแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ได้นำเสนอหัวข้อเรื่องของวิทยานิพนธ์ และศาสตราจารย์ สุนน อมรวิวัฒน์ หัวหน้าแผนก
วิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยซึ่ง
ได้ให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่และเมตตา รวมทั้ง
อาจารย์ ดร.วิภา กงคะนันท์ แห่งคณะอักษรศาสตร์ วิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้กรุณาเป็นกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

ผู้วิจัยรู้สึกเป็นความกรุณาอย่างสูงของ คุณสันต์ พ. โกลบุตร ในความเอื้อเฟื้อ
และร่วมมือช่วยการอนุญาตให้ผู้วิจัยได้เข้าไปค้นคว้าเรื่องราวที่ข้องการจากวัสดุต่าง ๆ
ภายในห้องสมุดส่วนตัวของท่านที่บ้าน รวมทั้งมอบและให้ยืมวารสาร หนังสือ กับให้ข้อมูล
ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยงานนี้ รวมทั้งศาสตราจารย์ เจือ สตะเวทิน นาง
กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ ศาสตราจารย์ วิลาศวงศ์ พงสะบุตร ดร. ไมตรี เกษอุดม ศาสตรา-
จารย์ ขจร สุขพานิช นายอุดม ชาคบุตร และนายอาจันต์ ปัญจพรรค์ ที่ได้กรุณาให้ข้อมูล
และเรื่องราวที่เป็นประโยชน์และช่วยให้การวิจัยครั้งนี้ดำเนินไปตามเป้าหมายที่กำหนด
จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงในความกรุณาของทุก ๆ ท่านที่ได้กล่าวนามมาแล้วนั้นด้วย

ผู้วิจัยเว้นเสียมิได้ที่จะคงแสดงความขอบพระคุณอย่างสูงต่อ นางสาวสายใจ
กาลาล ผู้อำนวยความสะดวก ระดับ 7 แห่งวิทยาลัยบพิตรพิมุข ผู้บังคับบัญชาโดยตรงที่ใกล้ชิดสนับสนุน
และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยในการใช้เวลาอันนอกราชการไปศึกษาต่อ รวมทั้งมิตรสหายอีกหลาย
ท่าน คือ น.ส. นิธิ สตะเวทิน, นายวิทยุ ตรีจำลอง, นางอุไร พันธุ์โพธิ์ และ ม.ร.ว.
บุภาศทัศน์ จรุงโรจน์ ที่ได้ช่วยเหลือแนะนำ และติดต่อให้ผู้วิจัยได้เข้าพบและสัมภาษณ์
บุคคลหลายท่านผู้เป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญบางประการในการเขียนวิทยานิพนธ์นี้ จนสำเร็จ
เป็นรูปเล่มขึ้นมาได้.

ศรีวิภา จรุงโรจน์ ณ อยุธยา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ญ
รายการภาพประกอบ	ฉ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
วิธีดำเนินการวิจัย	4
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	5
2. ชีวิตประวัติของ สันต์ ท. โกมลบุตร	7
บุพการีและปฐมวัย	7
การศึกษา	10
ชีวิตหลังวัยเรียน	16
เป็นนักเรียนกรมไปรษณีย์	16
เป็นผู้ช่วยผู้กำกับการแสดงละคร	18
สู่รวมกาสาวพัทลุง	21
รับราชการ เป็น "นายภาษา"	23
ชีวิตการ เป็นนักประพันธ์และนักหนังสือพิมพ์	28
คุณคณิและลักษณะนิสัยในการสร้างงานประพันธ์	41

ทัศนคติที่มีต่อบทบาทประพันธ์และนักประพันธ์ร่วมสมัย	41
ชีวิตในปัจจุบันและครอบครัว	52
ความคิดเห็นของผู้รู้จักคุ้นเคย, ผู้ร่วมงาน และ นักเขียนร่วมสมัย ที่มีต่อผลงานและบุคลิกลักษณะของ สันต์ ท. โกมลบุตร ...	55
3. งานวรรณกรรมของ สันต์ ท. โกมลบุตร	61
วรรณกรรมประเภทนวนิยายและเรื่องสั้น	61
จุดมุ่งหมายในการสร้างงานนวนิยายและเรื่องสั้น	63
การสร้างโครงเรื่อง	67
ลักษณะงานเขียนที่เป็นแบบเฉพาะของ สันต์ ท. โกมลบุตร ..	72
พัฒนาการในงานเขียน	83
บรรณานุกรม และ บรรณนิทัศน์ นวนิยายและเรื่องสั้น	94
วรรณกรรมประเภทสารคดี	115
จุดมุ่งหมายในการสร้างงานสารคดี	116
ประเภทของงานสารคดี	120
ลักษณะและท่วงท่าของการเขียน	120
ความนิยมที่ได้รับ	120
บรรณานุกรม และ บรรณนิทัศน์ งานสารคดี	128
นามแฝงของ สันต์ ท. โกมลบุตร	132
วรรณกรรมประเภทงานแปล	133
มูลเหตุจูงใจในการทำงานแปล	137
งานแปลประเภทที่ถนัดและสนใจ	138
วิธีการทำงานแปล	139
บรรณานุกรม และ บรรณนิทัศน์ งานแปล	143

4. วิเคราะห์ผลงานประเภทนวนิยายและ เรื่องสั้น	148
รายละเอียดของการวิเคราะห์ผลงานประเภทนวนิยายและ เรื่องสั้น	148
คุณลักษณะการประพันธ์	149
ค่านทัศนคติและมโนธรรม	149
ค่านประเทืองปัญญา	149
คุณลักษณะรูปเล่มและคุณภาพการพิมพ์	150
วิธีการวิเคราะห์	150
ผลการวิเคราะห์ผลงานประเภทนวนิยายและ เรื่องสั้น	151
คุณลักษณะการประพันธ์	151
ค่านทัศนคติและมโนธรรม	204
ค่านประเทืองปัญญา	243
คุณลักษณะรูปเล่มและคุณภาพการพิมพ์	270
วิจารณ์และประเมินค่านวนิยาย 1 เรื่อง อย่างละเอียด	279
5. วิเคราะห์ผลงานประเภทสารคดี	292
รายละเอียดของการวิเคราะห์ผลงานประเภทสารคดี	292
ค่านเนื้อหาสาระ	292
ค่านประเทืองปัญญา	293
ค่านทัศนคติและมโนธรรม	293
คุณลักษณะรูปเล่มและคุณภาพการพิมพ์	293
วิธีการวิเคราะห์	294
ผลการวิเคราะห์ผลงานประเภทสารคดี	295
ค่านเนื้อหาสาระ	296
ค่านประเทืองปัญญา	329

คำทัศนคติและมโนธรรม	356
คำลักษณะรูปเล่มและคุณภาพการพิมพ์	377
วิจารณ์และประเมินค่างานสารคดี 1 เรื่อง อย่างละเอียด...	380
6. วิเคราะห์งานประเภทงานแปล	388
รายละเอียดของการวิเคราะห์งานประเภทงานแปล	389
คำความรู้ความสามารถของผู้แปล	389
คำความเหมาะสมในการเลือกเรื่องจากต้นฉบับภาษาเดิม	390
คำความถูกต้องในการใช้ศัพท์สำนวน	390
คำลักษณะรูปเล่มและคุณภาพการพิมพ์	390
วิธีการวิเคราะห์	390
ผลการวิเคราะห์งานประเภทงานแปล	392
คำความรู้ความสามารถของผู้แปล	392
คำความเหมาะสมในการเลือกเรื่องจากต้นฉบับภาษาเดิม	405
คำความถูกต้องในการใช้ศัพท์สำนวน	460
คำลักษณะรูปเล่มและคุณภาพการพิมพ์	478
วิจารณ์และประเมินค่างานแปล 1 เรื่อง อย่างละเอียด ...	482
7. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	491
สรุปผลการค้นคว้าและวิจัย	491
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	493
บรรณานุกรม	499
ประวัติการศึกษา	511

รายการภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
1. ภาพถ่ายของ สันต์ ท.โกมลบุตร ในห้องทำงานที่บ้าน ...	495
2. ภาพถ่ายของ สันต์ ท.โกมลบุตร และเพื่อนักเขียนและนักหนังสือพิมพ์	496
3. ภาพถ่ายฉบับลายมือเขียนของ สันต์ ท.โกมลบุตร ...	497
4. ภาพถ่ายลายมือชื่อของ สันต์ ท.โกมลบุตร	498